

Forum for natur og friluftsliv Agder
Postboks 101
4662 Kristiansand
(e-post: agder@fnf-nett.no)

Kristiansand, 30.06.15

NVE v/konsesjonsavdelingen
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Høringsinnspill til 7 søknader om småkraftverk i Aust-Agder

Viser til høringsbrev fra 07.04.15. Vi takker for muligheten til å komme med innspill, og har følgende merknader;

Generelt

Mange av søknadene berører områder som er lite tilgjengelige, eller som er lite brukt til ferdsel og friluftsliv. Vi ønsker å understreke at all natur har verdi uavhengig av om den er tilgjengelig eller blir brukt av mennesker. Urørt natur er ikke en fornybar ressurs. Å bevare naturressursene våre er også et godt bidrag til å oppnå miljømål.

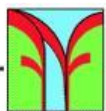
I flere av søknadene vurderes rugekasser for fossefall, revegetasjon og minstevannføring som avbøtende tiltak. Dette stiller vi oss positive til.

I de senere årene har vi sett en eksplosiv vekst av krypsiv i Otra. Dette har fått store negative følger for både artsmangfold og friluftsliv. Man vet ikke årsaken til denne eksplosive veksten, men man tror at kraftutbyggingen i vassdraget kan være en medvirkende årsak (Krypsivprosjektet på Sørlandet <http://fylker.miljostatus.no/Vest-Agder/Tema-A-A/Dyr-og-planter/Krypsiv/#årsaker>). Derfor ber vi NVE benytte seg av føre-var prinsippet når de skal fatte vedtak i disse syv sakene.

Småkraftverkene som det søkes om i denne omgang, vil produsere beskjedne mengder strøm. Og strømmen skal leveres inn i et marked som ser ut til å ha et stort overskudd og synkende priser. Vi stiller oss tvilende til om samfunnsnyttene av kraftverkene er så stor at det kan forsvare de store naturinngrepene.

Melefallet II småkraftverk, Bygland kommune

Tiltaket vil berøre to viktige verdifulle naturtyper; bekkekløft og bergvegg i Melejuvet, og rik edelløvskog i Strengen/Austmannsvelta. Til tross for at nederste del av juvet allerede er preget av tekniske inngrep, vurderes tiltaket i KU til å gi negativ konsekvens for naturtypene, og vi kan ikke se at de avbøtende tiltak er tilstrekkelige.

Tveiteråni kraftverk, Bykle kommune

Rørgaten og den midlertidige adkomstvegen berører myrområdene nord for Tveiteråni. Myr er et viktig lager for klimagasser, og ved utbygging regner man med utslipp tilsvarende minst en bil per dekar myr som fjernes eller dreneres

(<http://www.bioforsk.no/ikbViewer/Content/102028/Faktaark%20Klimagassutslipp%20fra%20restaurert%20myr%20p%C3%A5%20Sm%C3%B8la.pdf>). Myr er dessuten viktig for biologisk mangfold, da mange arter av både planter og dyr trenger har dette som sitt leveområde. Vi ber om at det stilles vilkår om å bevare myrene dersom det gis konsesjon.

Tiltaket ligger innenfor Nasjonalt villreinområde, og det bør stilles vilkår som ivaretar villreinens interesser i dets leveområde.

Veringsåe kraftverk, Bykle kommune

Tiltaket ligger innenfor Nasjonalt villreinområde, og det er registrert villreintrekk rett nord for inntaksdammen. Utbygger foreslår at anleggsarbeidet på inntaksdam skal foregå utenom trekkperioden som et avbøtende tiltak. Vi foreslår at all anleggsvirksomhet legges ned i trekkperioden for at villreinen ikke skal forstyrres, også på rørgate og kraftstasjon. I tillegg bør man vurdere støyisolering som et avbøtende tiltak.

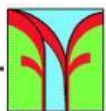
Artskart i artsdatabanken viser funn av nebbstarr (NT) og handmarinøkkel (NT) ved Fiskebekken, som renner ut i Veringsåe. Ansvarsarten fjellpiggnopp finnes ved Fiskebekken i følge naturbase. Man må forsikre seg om at disse artene ikke finnes ved Veringsåe før en eventuell konsesjon.

Bjørnvatn kraftverk, Valle kommune

Røddlistearten Solblom (VA) finnes i nærområdet. Det bør foretas ny befaring langs elva mens Solblom blomstrer for å forsikre seg om at arten ikke finnes i influensområdet. I følge naturbase.no er det registrert kongeørn i området.

Tiltaket ligger innenfor Nasjonalt villreinområde, og det er registrert villreintrekk rett nord for inntaksdammen. Tiltakshaver foreslår å begrense ferdsel til inntak og kraftstasjon under trekket, samt å støyisolere. Det er positivt at tiltakshaver har tenkt på avbøtende tiltak, men vi mener at dette trekket er så viktig for villreinen at det ikke bør bygges småkraftverk her i det hele tatt.

Tiltaksområde ligger i et mye brukt friluftsområde, og redusert vannføring vil få negative konsekvenser for naturopplevelsen langs elva. Edlandsfossen ser ut til å være en attraksjon og et naturlig stoppested for bilturister, med omfattende vardebygging. Tiltaket vil få svært negativ konsekvens for dette.

Edlandsfossen

Foto: Camilla Moseid, 26.05.15

Tiltaket ligger i et nedbørsfelt som er uberørt av kraftutbygging, og det ligger i et svært viktig trekkområde for villrein. Det bør ikke gis konsesjon til dette kraftverket.

Oppstad kraftverk, Valle kommune

Tiltakshaver har ikke beskrevet anleggs/driftsveg til inntaket i søknaden eller hvilken trasé denne skal følge (kap.2.2.8). Det er ikke oppgitt om grunnvannsressursene er kartlagt og om de evt. blir rammet av tiltaket (kap.3.3). Søknaden er også mangelfull i forhold til beskrivelse og vurdering av ras, flom og erosjon (kap.3.4).

For å kunne vurdere hvilken belastning denne utbyggingen vil få på naturmiljøet, må man få vite hvor anleggs/driftsveg til inntaket skal gå. Derfor ber vi NVE om ikke å behandle saken før dette er klart.

Flårendsfossen kraftverk, Valle kommune

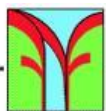
Flårendsfossen kraftverk planlegges i selve Otra, og vi er bekymret for påvirkningen det kan ha på Byglandsfjord-bleka. Otra er denne artens eneste levested (i hele verden!), og man finner den helt opp til Brokke. Et nytt kraftverk i selve Otra kan forverre situasjonen for bleka, og vil være nok en barriere for videre utbredelse av leveområdet.

Straume kraftverk, Valle kommune

Tiltakshaver søker om tre alternative løsninger. To av alternativene medfører at Svartetjørn blir et reguleringsmagasin. Dette vil få negative konsekvenser for både bever og hekkende fugler. Fra vårt ståsted vil alternativ 3 uten reguleringsmagasin derfor være det beste.

Konklusjon

Vi mener at utbygging av småkraftverk ikke gir stor nok samfunnsmessig gevinst i forhold til naturinngrepene. Otra er et vassdrag med stor krypsiv-problematikk, og man bør bruke føre-var prinsippet når man skal vurdere søknadene. Det er svært viktig å ivareta villreinen i dets leveområder, og Bjørnevattn kraftverk bør ikke gis konsesjon da dette vil ligge i et svært viktig trekkområde.

For organisasjonene:

- DNT Sør
- NJFF Aust-Agder

Camilla Moseid

Camilla Moseid, koordinator
Forum for natur og friluftsliv Agder